

3.4 HUDEBNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Hudební a pohybová výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu a motoriky žáků, zároveň podporuje u žáků i rozvoj řečových dovedností. Hudebně – pohybové činnosti pomáhají žákům k odreagování napětí, k překonání únavy, zlepšování nálady a podílejí se na koncentraci pozornosti.

Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich chování, posiluje jejich sebevědomí, rozvíjí estetické cítění tím, že dává prostor pro uplatnění tvořivých schopností a zprostředkování zážitků prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Má značný rehabilitační a relaxační význam, naplňuje přirozenou potřebu projevit se.

Obsah vzdělávacího předmětu patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně, tj. v 1. až 10. ročníku. Na 1. stupni činí rozsah výuky celkem 18 (12 + 6) hodin týdně ve všech ročnících. Na 2. stupni činí celkový rozsah v 7. až 10. ročníku 12 (8 + 4) hodin týdně, počet hodin je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v každém ročníku.

Předmět je tvořen následujícími tématy vzdělávacích oborů a tematickými okruhy průřezových témat:

- vzdělávací obor **Hudební výchova** - vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti
- vzdělávací obor **Rozumová výchova** – říkadla, texty písni
- vzdělávací obor **Řečová výchova** – rozvoj slovní zásoby, porozumění textu, artikulace
- vzdělávací obor **Pohybová výchova** – dechová cvičení, pohybová improvizace s hudbou, taneční průprava
- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - Rozvoj poznávacích schopností, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita

Výuka probíhá převážně formou praktických hudebně pohybových a poslechových aktivit v odborné učebně – hudebně, realizována je i mimo školu návštěvou hudebních pořadů (koncertů), muzeí. Při výuce jsou využívány rytmické a melodické nástroje (Orffův instrumentář, xylofony, metalofony, zobcové flétny, klavír).

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zprostředkováváme žákům pohled na umění a kulturu jako způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním hudebních aktivit, seznamujeme je se základními dovednostmi při jednotlivých hudebních činnostech
- seznamujeme žáky se základními hudebními pojmy a symboly

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly s možností improvizace
- citlivým přístupem pomáháme žákovi překonat případné neúspěchy při hudebních aktivitách a podporujeme ho v dalších pokusech

Kompetence komunikativní

- pracujeme s textem písni, vysvětlujeme archaismy a neznámá slova
- rozvíjíme neverbální komunikaci při činnostech, kdy žák reaguje na hudbu pohybem - vyjádření metra, tempa, dynamiky, nálady
- otevíráme před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu při skupinových hudebních činnostech a k pochopení vlastního přínosu pro kvalitu hudebního projevu
- posilujeme sebevědomí žáků a umožňujeme jim zažít úspěch při respektování a zohledňování individuálních možností
- podporujeme vzájemnou ohleduplnost, netolerujeme projevy zesměšňování a despektu vůči méně hudebně zdatným spolužákům
- vytváříme podmínky pro vzájemné pozorné naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování hudebních a pohybových dovedností – využívání jednoduchých nástrojů, základní taneční pohyby, kroky
- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a k hlasové hygieně